

М.С.ПРОХОРОВА, аспірант, ХНАМГ, Харків

ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ РЕГІОНУ В УМОВАХ АКТИВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Можливості рекреації на міських територіях. Функціонування рекреаційних комплексів регіону. Песимістичний та оптимістичний варіанти розвитку подій у сегменті рекреації. Умови дотримання балансу ціна-якість-рівень цін на рекреаційну послугу.

Recreational opportunities in urban areas. Operation of recreational facilities in the region. Pessimistic and optimistic scenarios for developments in the recreation segment. Subject to the balance of price and quality-price level of recreation services.

Ключові слова: розвиток міст, рекреація, рекреаційні комплекси, регіональна політика.

Вступ. Трансформаційні процеси, що відбуваються в економіці України формують особливості стратегії розвитку міст. В цьому сенсі можливість рекреації на міських територіях має особливого значення для відтворення продуктивних сил населення регіону. Одночасно забезпеченням умов для рекреації на міській території є завданням архітектурного містобудування, що у своїх діях спирається на специфічність рекреаційних комплексів як господарських утворень.

Постановка завдання. Завданням дослідження є прогнозування змін на регіональному рівні за умов активізації і розвитку рекреаційних комплексів регіону.

Методологія. Дослідженням проблем підвищення ефективності функціонування рекреаційних комплексів регіону присвячено наукові роботи вітчизняних та зарубіжних вчених: Мармуль Л.О., Сарапіна О.А., Черчик Л.М., Карла Хендерсон, Трайб Джон [1-4].

Результати дослідження. Аналізуючи останні дослідження у сфері державного управління та розвитку рекреації в регіонах виділимо можливі варіанти розвитку подій у сегменті рекреації. Можливий занепад економіки регіону відобразимо на рис.1.

Песимістичний варіант полягає в тому, що надмірне послаблення податкового тиску призведе до створення рекреаційних комплексів з метою ухилення від податків. Надмірне державне регулювання цінової політики призведе до прихованої монополізації рекреаційної галузі. За умови провадження примусової цінової політики "зверху" питання щодо її регулювання та встановлення вирішуватимуться незаконними шляхами, що в свою чергу приведе до росту корумпованості. Це знизить загальний імідж регіону та держави[3]. Саме тому важливо уникати підвищеного державного контролю. Примусове зниження рівню рентабельності

рекреаційних комплексів через надмірне втручання державного апарату робить їх аутсайдерами ринку, призводить до закриття підприємств. В результаті, рекреаційна діяльність населення може прийняти хаотичний характер. Навколишнє середовище прийме надмірне навантаження з боку рекреантів. Кінцевим результатом буде занедбання природних ресурсів регіону, нераціональне їх використання та швидке знецінення. Оптимістичний варіант розвитку передбачає створення прозорого механізму керування рекреаційними комплексами, що виражено у співпраці державного та приватного секторів економіки, формуванні механізму соціального захисту й захисту інтересів споживачів. Ефективне управління діяльністю рекреаційних комплексів на державному рівні здійснюється за певними напрямками (рис.2.)

Ефективне стимулювання розвитку рекреаційних комплексів може здійснюватись наступними шляхами: всебічної підтримки з боку держави; гармонійного поєднання власного, інвестованого, позикового, державного капіталів; поширення рекреаційної свідомості, рекреаційного сприйняття буття; управління рекреаційними комплексами з позиції соціо-економічного гармонійного підходу[1].

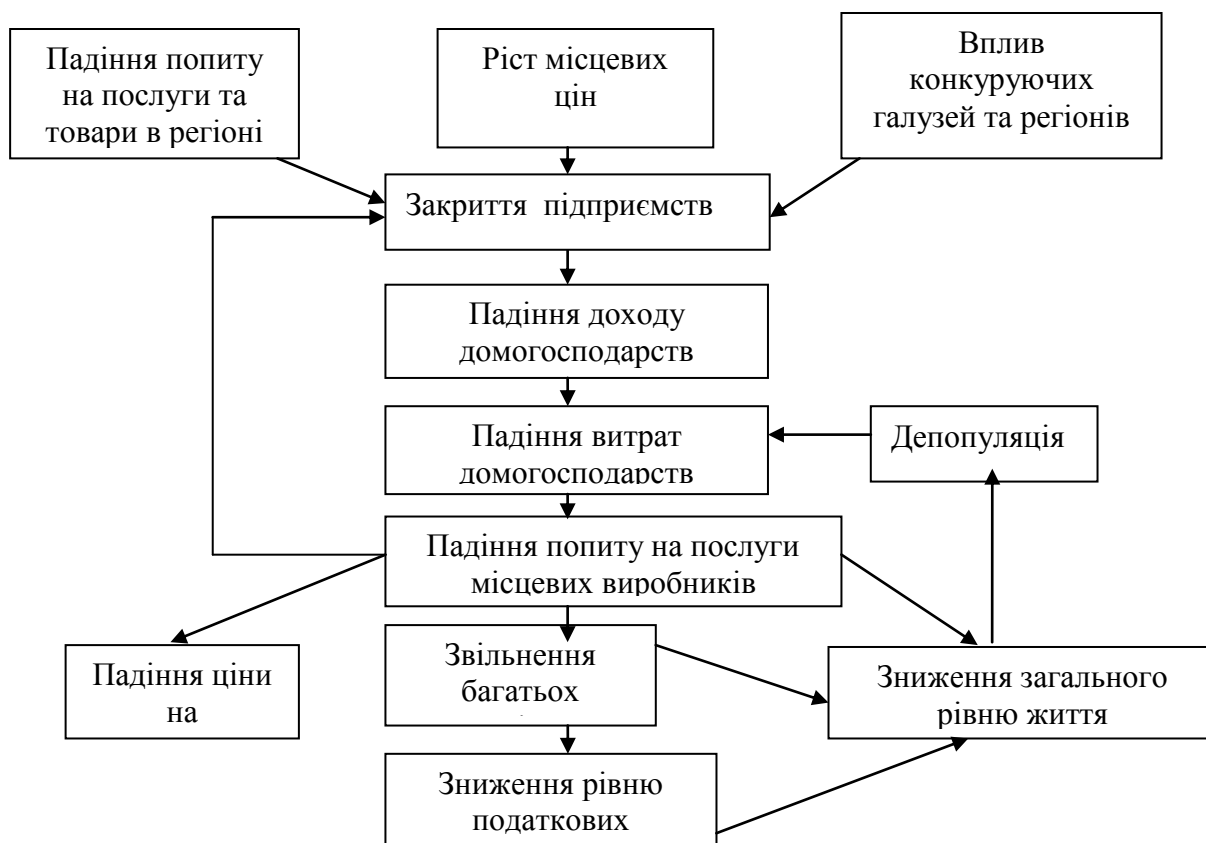


Рис.1 – Песимістичний варіант розвитку економіки регіону

Зазначимо, що основним принципом змін виступає принцип дотримання рівноваги, досягнення балансу інтересів всіх сторін. В результаті, споживач отримує

якісну послугу за доступною ціною, має вибір тарифів, послуг та їх надавачів - рекреаційних комплексів. Підкреслимо, що результатом розвитку та підтримки конкуренції у рекреаційній сфері є підвищення ефективності функціонування рекреаційних комплексів, зниження витрат на їх утримання, можливість проведення своєчасної модернізації, підвищення якості послуг[2,4]. Мета цих заходів - створення основи для прибуткового функціонування рекреаційних комплексів за умови дотримання балансу ціна-якість-рівень цін на послугу. Наведемо приклад складових впливу економічних елементів зовнішнього середовища на ефективність функціонування рекреаційних комплексів (рис.3.).

Активізація розвитку рекреаційних комплексів здійснюється с позиції співдружності з приватним бізнесом, з акцентом увагу на рекомендації керівництв таких комплексів, бо саме вони є джерелом інформації щодо стану, перспектив та особливостей розвитку рекреаційної галузі. В соціальному аспекті розвитку міста будується система комплексного надання послуг рекреації та супутніх галузей обслуговування. Населення забезпечується установами для змістовного проведення дозвілля. З економічної точки зору головним буде формування середовища для розвитку малого та середнього бізнесу та підприємництва в рамках регіону. В результаті впровадження стимулюючих заходів на рівні регіону прогнозуються наступні зміни: ріст цін на нерухомість у місцях розташування рекреаційних комплексів; ріст зайнятості населення регіону; розвиток сфер супутніх або близьких або обслуговуючих рекреаційні інтереси населення; розвиток інфраструктури регіону; притік інвестицій в регіон.



Рис.2 – Напрямки підвищення ефективності функціонування рекреаційних комплексів в регіоні

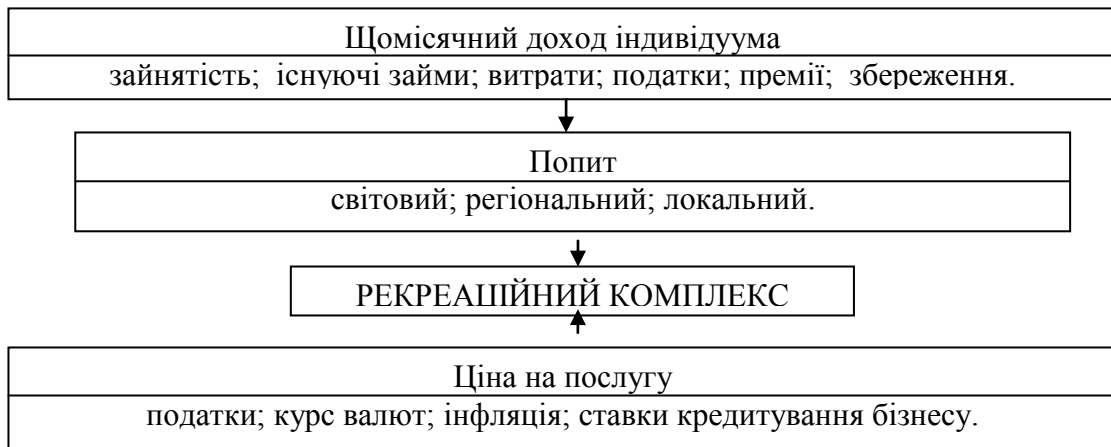


Рис.3 – Складові впливу економічних елементів зовнішнього середовища рекреаційних комплексів

Висновки Підсумовуючи певний етап дослідження робимо висновок, що на всіх рівнях державотворення через роботу рекреаційних комплексів пропагується здоровий образ життя та формується здорова нація. На думку автора дослідження кожен український регіон потребує збільшення кількості рекреаційних комплексів як приватної так і державної форми власності. З позиції планування та моделювання розвитку регіону будь-які запропоновані заходи вимагають майбутньої експертної оцінки яка здійснюється за сучасними технологіями на основі передових розробок.

Список літератури: 1. *Мармуль Л.О., Сараніна О.А.* Організаційно-економічний механізм функціонування туристично-рекреаційних підприємств: Монографія. – К.: ННЦ ІАЕ, 2006. – 182 с. 2. *Черчик Л. М.* Маркетинг рекреаційних територій як інструмент становлення, розвитку та регулювання ринку рекреаційних ресурсів / Л.М. Черчик. // Актуальні проблеми економіки. - 2006. - № 1. - С. 95-103. 3. *J. Tribe* «The economics of Recreation, Leisure and Tourism». Third edition, 2005. 4. *Karla A. Henderson M. Deborah Bialeschki and others.* Introduction to recreation and leisure services. Venture Publishing, State College, Pennsylvania Inc., 2001.

Подано до редакції 18.02.2010